

31 oktober... it's Halloween

Halloween is van origine geen Amerikaans feest, zoals zo veel mensen denken.

Halloween komt van *All Hallows' Eve*, de avond voor Allerheiligen.

Voor de Kelten in Groot-Brittannië en in Ierland was 31 oktober de laatste dag van het jaar. Deze dag heette bij hen *Samhain*. Het oogstseizoen was voorbij en de winter stond voor de deur en daarmee begon het nieuwe jaar. Men stak grote vreugdevuren aan. De Kelten geloofden dat op Samhain de zielen van de doden uit de onderwereld naar de gewone wereld konden komen. Maar niet alleen de zielen van hun overledenen, ook die van demonen. Om de boze geesten af te weren, vermomden ze zich als heksen en andere boosaardige wezens en droegen ze maskers.

Het feest van Samhain mengde zich in Ierland en Groot-Brittannië met het christelijke Allerheiligen. Allerheiligen is in 609 ingevoerd om alle christelijke heiligen te eren. Allerheiligen (1 november) wordt gevolgd door Allerzielen op 2 november. Op die dag worden de overledenen herdacht. Dit heeft waarschijnlijk bijgedragen aan de relatie van Halloween met de doden.

Oorsprong van trick-or-treat

Het staat niet helemaal vast waar trick-or-treat precies vandaan komt. Zowel de Kelten als de christenen hadden gebruiken die hierop leken. Op Samhain trokken Keltische jongens langs de deuren om hout voor de vreugdevuren op te halen, waar later ook vaak eten bij gegeven werd. En de christenen bakten aan de vooravond van Allerheiligen en Allerzielen zogenaamde zielenkoeken. Groepen kinderen en armen trokken dan langs de deuren om deze koeken te verzamelen. Voor elk brood beloofden ze een gebed op te zeggen voor de dode familie van de schenker, om zo zijn bevrijding uit het vagevuur te versnellen en op die manier sneller in de hemel te komen.

En die uitgeholde pompoen als een lantaarn?

Volgens een legende uit Ierland is de jack-o'-lantern, zoals de verlichte pompoen wordt genoemd, vernoemd naar een smid. Het verhaal gaat als volgt: Op een avond kwam Jack, een smid, de duivel tegen die hem naar de hel wilde meenemen. Maar Jack lokte de duivel met een list in een boom, kraste toen een kruisteken in de stam van de boom, waardoor de duivel de boom niet meer kon verlaten.

Pas nadat de duivel Jack had beloofd dat hij nooit naar de hel zou hoeven, liet hij de duivel weer vrij. Toen Jack jaren later stierf, mocht hij niet naar de hemel, maar de duivel liet hem ook niet naar de hel gaan wegens zijn belofte. De duivel stuurde Jack weg bij de hellepoort, maar gooide hem een gloeiend kooltje achterna. Jack stak het kooltje in een knol die hij aan het eten was en kreeg zo een lantaarn om zijn weg mee te verlichten. Oorspronkelijk werden knollen gebruikt om de lantaarns te maken, maar de Ieren die naar Amerika waren geëmigreerd, ontdekten al snel dat de pompoen geschikter was voor dit doel.

